

LBRIS

We know
books

*Povești
reale
cu și despre
animale*

... pilduitoare pentru oameni

Copertă și ilustrații de Viego Drobotă

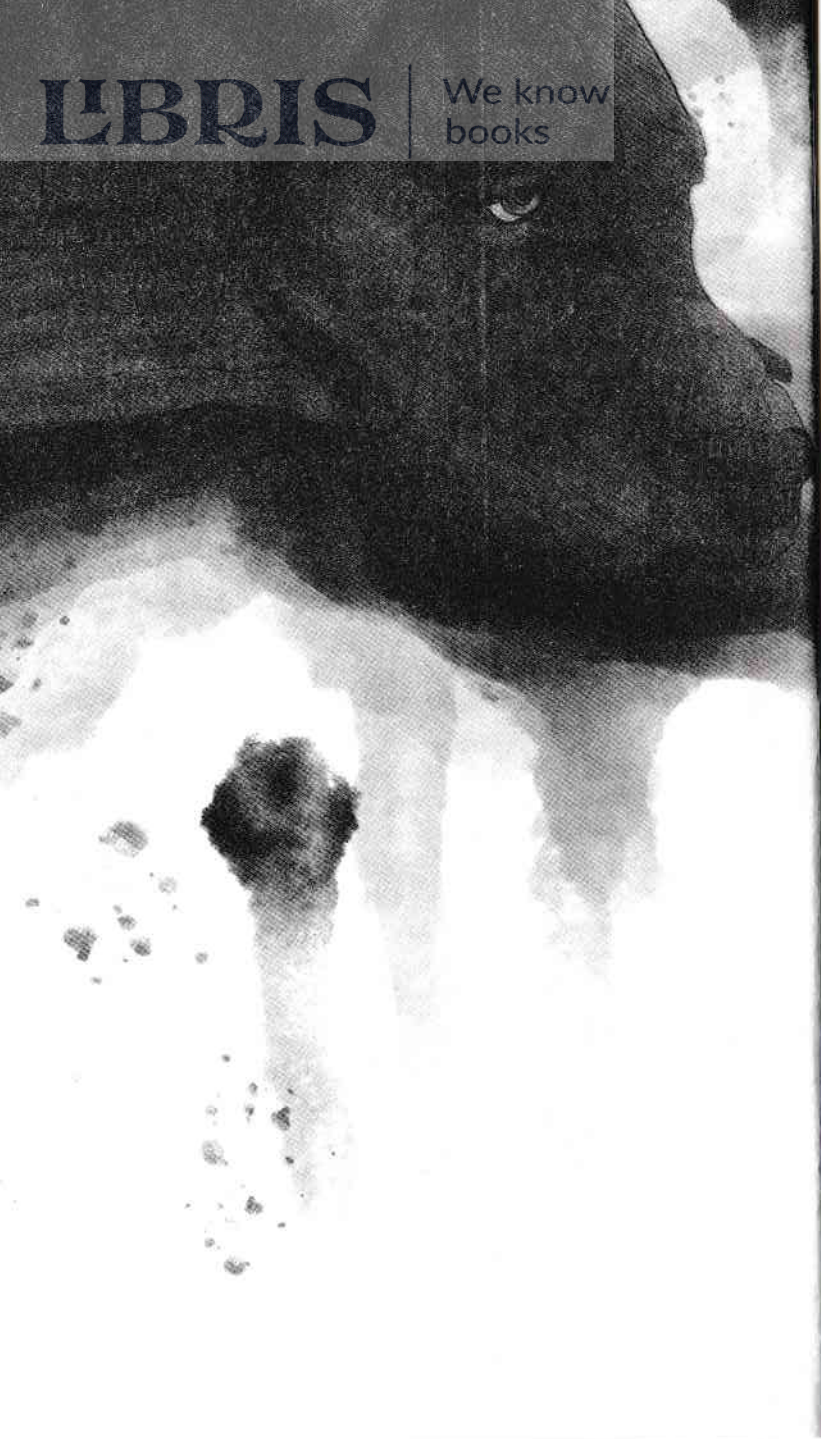
EDITURA REVISTEI

TIMPUL

2022

Cuprins

Danezul uitat	5
Marco, vraciul persan	19
Soțul ideal	31
Vegetarienii	45
Martorul	53
Paznicii	63
Vagaboanda	73
Strămutații	87
Queer	97
Oamenii	103

DANEZUL UITAT

Are unsprezece ani.

Asta e mult pentru un Dog German. Auzise el, când a fost dus ultima oară la Omu'-care-nțeapă, ce ziceau despre asta. Vorbeau despre el ca și cum n-ar fi fost de față și putea auzi. Pufnește scurt pe nas, dar nu ironic: un pic de praf îi gădilă narinele. Își reia firul simțirii. Oamenii ăștia! Îi iubește cu toată ființa lui, dar nu îi poate pricepe totdeauna. Când nu-i lămurit, preferă să-i adore, căci asta îi poruncește firea lui. Cel-cu-acul a spus că „analizele” – ce-o mai fi și aia? – sunt bune. A continuat apoi zicând că „pentru un moș cam de 100 de ani”. A înțeles: moșul era el. Câinele. Marele Danez. E înalt, solid, dar athletic. E unul dintre cei mai înalți din neamul lor câinesc și, de aceea, e impresionant. Chiar dacă e „moș” cum au spus despre el, statura lui încă impune respectul. El își simte anii în oase, nu trebuie să-i spună nimeni vârsta. Îl dor. Iar articulațiile lui scot sunete ciudate uneori.

Acum simte timpul în oase, dar a fost o vreme când a simțit frigul. Atunci stătea la cealaltă casă, cea pe lângă care se plimbă acum cu Al-Doilea-Om. Cealaltă casă e a Primului-Om. Știe că Al-Doilea-Om e strigat Alina, așa cum Primul-Om e strigat Dorin. Și pe el îl strigă Tano. Țsta e numele lui, nume pus de oameni. Le răspunde când aude cuvântul Tano fiindcă știe că i se adresează lui și îi place că Omul își îndreaptă atenția către el. Tano. Sunetele astea fac legătura cu lumea bipezilor. El își simte numele ca pe un dar. E darul Primului-Om care l-a luat în brațe și l-a dus la cealaltă casă. Își amintește căldura brațelor care îl strângeau cu bucurie – da! mirosea a bucurie – și își amintește cum Dorin l-a așezat cu grijă pe ceva pufos și moale, între alți bipezi de-ai lui. A spus:

— El e Tano. E un câțel din rasa Dog German cunoscută și ca Marele Danez. De azi e câinele meu.

Ceilalți nu miroseau a bucurie la fel ca Dorin așa că el s-a lipit de piciorul Primului-Om. A crescut simțind în nări mirosul bucuriei și fericirii lui Dorin-Primul-Om când revenea acasă după câteva ore de absență. Tano își relua locul și pe măsură ce timpul trecea, se sprijinea de gamba, apoi de genunchiul și, în final, de șoldul bipedului. Foarte repede a învățat mirosul iubirii, dar și al răutății. Dorin îl iubea, restul celor

din Prima-casă, nu. Când Dorin nu era prezent, Tano învățase să stea cât mai nemișcat într-un colț de cameră. Ca să nu încurce. Dorin se juca cu el. Ceilalți, nu. Dorin îl mângâia. Ceilalți, nu. Lui Tano îi plăcea să simtă palma Primului-Om pe spinarea lui, în plimbare domoală, de la cap către coadă. A aflat de la ceilalți că palma nu mângâie totdeauna și a înțeles că mâna omului poate fi și arma lui. Așa că își oferea fruntea și greabănul palmei lui Dorin-Primul-Om cu recunoștință și iubire. Mângâierile alea nu le poate uita.

A uita. Știe ce înseamnă. Dar când a auzit prima dată cuvântul a fost nelămurit. Dorin, care de la o vreme reușea să-i enerveze pe ceilalți aproape la fel de mult ca și câinele lui, a spus:

— Nu-mi amintesc cum să-l strig pe Danez. Am uitat numele lui. Primul-Om mirosea a uimire, dar și a spaimă. Tano era adult acum, mare și sobru, era paznic de nădejde și s-a sprijinit de Dorin ca să-i arate că el e acolo și că îl va apăra dacă va fi nevoie. A amușinat în jur încercând să depisteze pericolul ce-i speriasse Omul. Nu se simțea nici o amenințare în aer. Mult mai târziu a înțeles că amenințarea era în Om. Peste Primul-Om venea Uitarea.

Uitarea a fost cea care l-a ținut flămând și însetat vreo două zile până când ceilalți au observat că el lingea cu disperare ultimele picături

de apă din castron. Cineva dintre ceilalți l-a întrebat pe Primul-Om:

— Tu ai dat de mâncare câinelui ăsta?

— Nu știu, a spus cu glas stins Dorin și mirosea a frică din nou.

Pe Tano nu-l speria nici foamea, nici setea. Îl neliniștea însă starea lui Dorin. Începuse să miroasă mai tot timpul a confuzie. Și asculta discuțiile celorlalți la care Dorin nu participa. Auzea cuvinte ca: doctor, medicamente, boală fără leac, însoțitor permanent. Auzise și un nume care nu-i spunea nimic. Avea impresia că ceilalți foloseau pentru Primul-Om alte sunete ca nume. Alzheimer. Văzuse cât de supărat fusese Dorin când a auzit asta. Chiar i-a curs apă sărată din ochi. Știe că era sărată fiindcă s-a lipit de el și i-a lins obrazul în încercarea de a-i lua durerea. Omul mirosea a durere. Și câinele își ostioiește durerea lingând locul dureros. Durerea lui Dorin era undeva în cap. Așa că s-a apropiat de el și a făcut ce știa să facă. Iar Dorin l-a cuprins cu brațele și-a lăsat fruntea pe ele și tremura scoțând sunete ciudate.

Mirosul Primului-Om se schimba zilnic. Momentele în care mirosea cunoscut erau din ce în ce mai rare.

Într-o zi, Dorin a spus:

— Mă duc să-l plimb pe Tano pe aleea din jurul casei.

Danezul a simțit ca Primul-Om mirosea bine. Era vesel când și-a pus palma pe spinarea lui, l-a mângâiat și i-a prins lesa de zgardă. Au plecat împreună din casă, așa, ca în vremurile bune. Dar pe la mijlocul drumului a știut că Uitarea venise din nou peste Dorin. Pasul i-a devenit lent, iar apoi nesigur. Spaima l-a făcut pe Om să strângă cu disperare lesa câinelui. Tano a căutat să-l dirijeze încetul cu încetul către poarta curții. Când a ajuns la colțul gardului, Uitarea l-a făcut pe Dorin să se oprească neîncrezător. Nu mai voia să meargă. Privea în jur și mirosea a neliniște. Tano a mai înaintat un pas și lesa s-a întins la maxim. Zgarda începea să-i preseze gâtul. Știa că are forța de a-l trage după el pe Om, dar ceva l-a oprit să o facă. Dorin a dat drumul lesei, iar ochii-i rătăceau de jur împrejur, clipind des. Danezul s-a întors către Om și și-a proptit botul de el. Omul nu i-a dat atenție și mirosea a disperare. Întâi, Tano a schelălăit încet, dar apoi a început să latre. Dorin și-a dus mâinile la urechi precum puii de om și părea că a înțepenit acolo. Tano a ridicat botul în vânt și a urlat a pericol. A urlat din toate puterile lui. S-a învârtit în jurul Omului anunțând în toate cele patru vânturi că are nevoie de ajutor. Imediat toți câinii mahalalei s-au alertat și i-au luat exemplul; un cor de glasuri canine a umplut văzduhul. Glasul lui Tano se auzea distinct între

celelalte pentru că era cel mai puternic și baritonat. Era sigur că ceilalți din casă îl vor auzi. Alina a fost cea care a ajuns prima lângă ei, dar pe atunci Tano nu știa cum o denumesc bipezii. Ea s-a apropiat cu grijă vorbindu-i cu blândețe și câinele a simțit că se temea de el. A încetat să mai latre și s-a lăsat în culcat aproape de Dorin. Voia să se arate supus, căci nu el era pericolul, dar nu voia să se depărteze de Om. Ea a început să-i vorbească lui Dorin, dar ochii alergau des către Danezul care simțea un miros de neîncredere plutind în aer. Primul-Om o privea la rândul său cu uimire și părea că nu înțelege.

— Cine sunteți dumneavoastră? a întrebat șovăielnic.

— Vecina de la numărul 6. Cred că vreți să mergeți acasă, nu-i așa? Am văzut pe geam că îl plimbați pe Tano.

— Da, dar m-am rătăcit.

Câinele s-a ridicat și s-a apropiat de el atingându-i mâna cu botul. Dorin a tresărit, dar apoi a început să-l mângâie. Așa i-au găsit ceilalți din Prima-casă.

Aia a fost ultima plimbare pe care a făcut-o cu Dorin-Primul-Om. Ceilalți l-au luat în casă pe Om, dar pe Danez l-au lăsat în curte. Tano a stat la început pe scările casei. Era o toamnă blândă, destul de călduroasă și îi plăcea atmosfera. Apoi cineva din casă i-a adus acolo

castroanele pentru apă și mâncare. Uneori erau goale timp îndelungat. Stătea pe scări, aproape de ușă, fiindcă atunci când aceasta se deschidea, nările i se umpleau de mirosuri cunoscute. Asta îi aducea bucurie și alinare. Îl simțea pe Primul-Om acolo, înăuntru și asta era bine.

Apoi au pornit ploile care nu erau prietenele lui fiindcă le simțea reci, îl udau în întregime și i se făcea frig. A vrut să stea în holul casei pentru a se adăposti și când ușa s-a deschis, a intrat fîresc. Ce scandal s-a stărnit! Au țipat la el, l-au lovit și l-au împins afară, în curte. Ceilalți. Pe Dorin nu l-a văzut.

A înțeles că de-acum înainte locul lui era în curtea casei. A învățat repede că streășina îi era prietenă dacă ploua, iar zidul casei îi ferea spațele de vânt. Dar Frigul-Rău a venit odată cu zăpada. Noaptea părea mai lungă decât altădată și totul în jur era rece. A încercat să stea adunat colac ca atunci când era mic, dar nu putea dormi. Așa că a învățat să stea treaz și în mișcare noaptea ca să doarmă ziua în vreun petec de soare. A descoperit covorașul de la intrarea în casă și s-a strâns pe el. Nu încăpea cu totul, dar era un pic mai bine.

Ceilalți din casă nu își doreau că el să stea la ușă așa că i-au adus o căsuță numai a lui. În ea au așezat ceva pufos și moale, au adus castroanele cât mai aproape și l-au chemat să vadă.

Îi plăcea ce făcuseră pentru el. Un singur lucru îl supăra: lanțul. Era scurt și îi limita mult mișcărilor. Acum nu mai putea să verifice întreaga curte, să-i dea ocol sau să se întindă în locuri de unde observa strada, nu mai putea să urmărească și să se așeze în zonele însorite. Aștepta ca lumina și căldura să ajungă la el. Ușa casei era la distanță, iar mirosurile acelea dragi și cunoscute veneau cu întârziere la el. Îl vedea arareori pe Dorin-Primul-Om când pleca și se întorcea – nu era singur –, dar Omul nu i-a mai dat atenție niciodată, căci mirosea a confuzie, spaimă și a Marea-Uitare. Tano știa că trebuie să fie paznic bun mai departe pentru că îl simțea în preajmă pe Dorin.

Două rânduri de zăpezi au trecut peste lume înainte ca Alina să-și ia inima în dinți și să-l ceară de la ceilalți. Dorin nu a fost prezent la discuție. Tano îi percepea mirosul foarte slab adus pe hainele celor din casă.

Alina l-a eliberat din lanț și i-a spus ferm:

— Hai să mergem!

În timp ce ea o pornise înainte și-a amintit că așa îi spunea Primul-Om când îl lua la plimbare pe stradă. Știa ce are de făcut, dar nu înțelegea. A mers șovăielnic după Alina. Ea a încetinit și l-a luat cu blândețe de zgardă. Și-au sincronizat pașii și au ieșit din curte împreună. Dincolo de poartă, Tano s-a oprit, a întors capul și a privit către locul unde crescuse. De acolo nu-l privea nimeni.

A intrat în casa Alinei cu bucurie. Casa asta avea toate ușile deschise și Danezul se putea plimba în voie. Și-a ales un loc din care să poată vedea bine intrarea așa cum face orice paznic de nădejde și s-a tolănit. Curând a observat că mâncarea era destulă și caldă, iar apa era totdeauna proaspătă. Ieșea în curte numai dimineața și seara, dar nu era nevoit să rămână afară. Nu i-a trebuit mult ca să înțeleagă. S-a lipit de piciorul ei și a acceptat-o ca Al-Doilea-Om.

Alături de Al-Doilea-Om nu a mai simțit nici foamea, nici setea și nici Uitarea. O singură dată se plimbau pe stradă împreună și s-au întâlnit cu Dorin care nu era singur. Tano s-a apropiat cu grijă de Primul-Om, deși inima îi bătea a bucurie în piept. Mirosea ca Uitarea, dar câinele a îndrăznit să-i atingă mâinile cu botul. Dorin l-a mângâiat absent, iar lui Tano i-a venit să urle a strigoi în loc să se gudure. În seara aceea a refuzat mâncarea și s-a culcat flămând, dar fără să dea atenție senzației de foame. Gândurile lui preocupate de dorul Primului-Om nu procesau alt stimul. Minteă câinilor poate fi acaparată de o singură idee și atunci ignoră foamea și setea, căci funcționează pe principiul „totul sau nimic”. Dar Alina-Al-Doilea-Om a reușit în dimineața următoare să îl tenteze cu o friptură în sânge. A mâncat și viața a mers mai departe.

Au trecut alte rânduri de zăpezi, dar Marele Danez le-a simțit din casă, de la căldură și nu mai erau atât de greu de îndurat. Să învățase cu ritualul de dimineață al Alinei, cu statul pe terasă după-amiaza, cu plimbările scurte în jurul casei, cu mica grădină pe care o știa din frunză în creangă.

Acum, iarăși e frig afară, iar aerul e transparent și rece. Coboară scările greu. Îl dor toate articulațiile, dar are ceva de făcut înainte să...

Dă ocol curții și miroase atent locurile cunoscute: teiul bătrân, tufa de trandafir, care așteaptă în liniște primăvara, masa din grădină unde stau oamenii uneori. Ajunge la poartă. O deschide. Știe cum și mai știe că Alina-al-Doilea-Om îl privește uimită de la fereastră cum iese. Măcar de-ar mai avea putere... Vrea să ajungă din nou la prima lui casă. Până azi nu a căutat să se întoarcă. Dar azi voia cu ardoare să simtă din nou mirosul Primului-Om fiindcă el, Danezul, e loial. Uneori, când se plimba prin zonă, îi simțea prezența. A ajuns, a amușinat cu nasul în vânt – a fost suficient – și s-a întors. Drumul de întoarcere îi pare mult mai lung. Dar ajunge înapoi la scările pe care le coborâse. Privește în sus. Renunță. Nu mai poate. Se culcă lângă prima treaptă, își așază botul cu grijă pe ea, închide ochii și moare... dar fără să uite.

Nota autorului:

Tano a fost un câine din rasa Marele Danez care a intrat în îngrijirea noastră la cabinet, atunci când l-a salvat doamna pe care am numit-o Alina în povestire. Ea ne-a explicat și ne-a relatat întâmplările care au determinat-o să riște să adopte un câine de vârsta și talia lui. Tano avea 7 ani când nu a mai fost lăsat în casă, deși își dovedise loialitatea și atașamentul salvându-și stăpânul aflat într-o situație critică. Adoptatoarea a observat de la geam și ce a urmat ați citit în poveste. A stat în curte doi ani înainte să fie luat de acolo de către salvatoarea lui. Prima iarnă nu a avut nici o cușcă la dispoziție, dar se mișca prin curte. Înainte de a doua iarnă, Alina le-a oferit vecinilor o cușcă pentru el. Apoi a regretat când a văzut că fusese legat lângă cușcă cu un lanț de maximum doi metri, căci pentru Tano, care era un câine de talie uriașă, doi metri era prea puțin. În toamna următoare, înțelegând că situația nu va deveni mai bună, a decis să vorbească cu ei și să îl ia. Nu a întâmpinat nici o obiecție, ba chiar a fost lăsată să se descurce singură cu el. Tano era un câine echilibrat și înțelept și asta a fost de ajutor. Au fost împreună alți doi ani și, deși timpul a fost scurt, Alinei i s-a lipit de suflet foarte tare.

În ziua în care a murit, a observat cu surprindere tot comportamentul lui. Până în acel moment, câinele nu a părăsit curtea singur, deși putea

